

KVALITETSDEKLARATION

Utrikeshandel med tjänster (UHT)

Ämnesområde

Handel med varor och tjänster

Statistikområde

Utrikeshandel

Produktkod

HA0202

Referenstid

2023 kvartal, år

Statistikens kvalitet	4
1 Relevans	4
1.1 Ändamål och informationsbehov	4
1.1.1 Statistikens ändamål	4
1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov	4
1.2 Statistikens innehåll	4
1.2.1 Objekt och population	5
1.2.2 Variabler	5
1.2.3 Statistiska mått	6
1.2.4 Redovisningsgrupper	6
1.2.5 Referenstider	6
2 Tillförlitlighet	6
2.1 Tillförlitlighet totalt	6
2.2 Osäkerhetskällor	7
2.2.1 Urval	7
2.2.2 Ramtäckning	8
2.2.3 Mätning	8
2.2.4 Bortfall	9
2.2.5 Bearbetning	9
2.2.6 Modellantaganden	10
2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig	10
2.3.1 Revideringar	11
3 Aktualitet och punktlighet	12
3.1 Framställningstid	12
3.2 Frekvens	12
3.3 Punktlighet	12
4 Tillgänglighet och tydlighet	12
4.1 Tillgång till statistiken	12
4.2 Möjlighet till ytterligare statistik	12
4.3 Presentation	12
4.4 Dokumentation	13
5 Jämförbarhet och sam användbarhet	13
5.1 Jämförbarhet över tid	13
5.2 Jämförbarhet mellan grupper	13
5.3 Sam användbarhet i övrigt	14
5.4 Numerisk överensstämmelse	15
Allmänna uppgifter	15
A Klassificeringen Sveriges officiella statistik	15
B Sekretess och personuppgiftsbehandling	15
C Bevarande och gallring	15
D Uppgiftsskyldighet	15
E EU-reglering och internationell rapportering	15
F Historik	16
G Kontaktuppgifter	16
Bilagor	17
Bilaga 1. <i>Tjänsteslag</i>	17

Bilaga 2. <i>Tjänster</i>	18
Bilaga 3. <i>Länder</i>	20
Bilaga 4. <i>Redovisade länder och landgrupper</i>	22
Bilaga 5. <i>Tjänster som fr.o.m. det första kvartalet 2021 samlas in som delar av andra tjänster.</i>	22
Bilaga 6. <i>Beskrivning av urvalsosäkerheten i skattningarna på tjänsteslagsnivån i termer av den relativa standardavvikelsen, definierade som Standardavvikelse/Punktskattning. Referensperioden: det tredje kvartalet 2023. Publiceringsdatum: 2023-12-01</i>	23
Bilaga 7. <i>Beskrivning av urvalsosäkerheten i skattningarna på tjänsteslagsnivån i termer av den relativa standardavvikelsen, definierade som Standardavvikelse/Punktskattning. Referensperioden: det andra kvartalet 2023</i>	24

Statistikens kvalitet

1 Relevans

1.1 Ändamål och informationsbehov

1.1.1 Statistikens ändamål

Huvudsyftet med statistiken är att redovisa det skattade värdet av Sveriges export och import av tjänster¹, per kvartal. Tjänsteindelningen följer internationella standarder. Statistiken utgör underlag till *betalningsbalans och utlandsställning* samt till *nationalräkenskaperna*.

1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov

Användare av statistiken över Sveriges utrikeshandel med tjänster återfinns både i Sverige och utomlands, vilket indikerar ett stort informationsbehov av statistiken. Bland viktiga användare bör först nämnas Sveriges riksbank på vars uppdrag Statistiska centralbyrån (SCB) sammanställer och producerar undersökningen Utrikeshandel med tjänster. Några andra viktiga användare och användningsområden är:

- Finans- och näringsdepartementen för bedömningar, prognoser och beslut inom ekonomisk politik och näringspolitik;
- Kommerskollegium för förhandlingar och utredningar inom handelspolitikens område;
- Konjunkturinstitutet, Svenskt Näringsliv, bankers och finansinstituts analysenheter samt branschorganisationer för bedömningar av och prognoser för samhällets ekonomiska utveckling;
- Business Sweden, svenska och utländska företag samt utländska ambassaders handelsrepresentationer för marknadsanalyser och bedömning av marknadsundersökningar;
- massmedia för nyhetsbevakning och som underlag för artiklar om utvecklingen av svensk utrikeshandel;
- forskare och utbildningsväsendet (universitet, högskolor etc.) för olika forskningsprojekt;
- Eurostat, ECB (Europeiska centralbanken), OECD (Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling), FN (Förenta nationerna) och andra internationella organ för analys och vidare spridning av internationell statistik.

1.2 Statistikens innehåll

De statistiska målstorheter som skattas per kvartal är import och export av tjänster, vilka beskrivs genom tjänsteslag.

¹ Utrikeshandel med tjänster omfattar normalt sett inte varor. Det finns dock undantag där varuflöden ger upphov till tjänster. Bygg- och anläggningstjänster omfattar även varor som projektet köper in i utlandet. I resor ingår också varor som konsumeras i utlandet.

1.2.1 Objekt och population

Intressepopulationen omfattar alla transaktioner under referensåret mellan aktörer i Sverige och aktörer i utlandet avseende tjänster med uppdelning på export och import.

Målpopulationen avgränsas till de transaktioner som är definierade i BPM6 (Balance of Payments and International Investment Position Manual, Sixth Edition). Vidare grupperas alla enskilda transaktioner enligt klassificeringen EBOPS först till tjänster, som sedan sammanfattas till tjänsteslag (Extended Balance of Payments Services Classification). Alla tjänsteslagen listas i Bilaga 1, medan de ingående tjänsterna listas i Bilaga 2. I SCB:s statistikdatabas (SSD) benämns tjänsteslag som kontopost.

Förhållandet mellan tjänsteslag och tjänster kan vara ett-till-ett, men inte alltid. I många fall är ett tjänsteslag en sammansättning av tjänster, antingen i deras helhet eller i form av andelar.

Målobjekten är grupper av transaktioner grupperade i tjänsteslag enligt Bilaga 1. *Observationsobjekten* är grupper av transaktioner grupperade i tjänster enligt Bilaga 2.

Uppgiftskällor är i huvudsak företag och myndigheter. Även administrativa data används.

1.2.2 Variabler

Observationsvariabler, som är egenskaperna av observationsobjekt, är: *Tjänst* definierad i Bilaga 2, *Riktning* (Export/Import), *Land* enligt Bilaga 3, och *Tjänstevärde* som representerar det sammanlagda värdet av alla transaktionerna i gruppen i fråga. Listan med länder i Bilaga 3 följer Eurostats nomenklatur över länder och geografiska zoner. Variabeln *Tjänstevärde* definieras även som ofördelat, d.v.s. den anger värde av en tjänst per riktning över alla länderna (*Land='hela världen'*).

Observationsvariablerna definieras per kvartal.

Målvariablerna, som också definieras per kvartal, är:

1. *Tjänstehandel* - det sammanlagda tjänstevärdet per *Tjänsteslag*, *Riktning* (Export/Import), och *Land*. Målvariabeln *Tjänstehandel* härleds alltså ur observationsvariabeln *Tjänstevärde* genom att summera observerade värden per *Tjänsteslag*, *Riktning*, och *Land*;
2. *Tjänstehandelsnetto* - skillnaden mellan *Tjänstehandel* för Export och *Tjänstehandel* för Import per tjänsteslag och per land (för detaljerna se avsnitt 1.2.4). Positiva värden på *Tjänstehandelsnetto* indikerar att Sveriges intäkter från försäljningen av tjänster är större än inköpskostnaderna, medan negativa värden indikerar det motsatta.

I SSD presenteras det skattade värdet på *Tjänstehandelsnetto* på *Riktning= Netto*.

Intressevariablerna är samma som målvariablerna.

Värdet för handeln redovisas i miljoner kronor.

1.2.3 Statistiska mått

Det statistiska mått som används är summa.

1.2.4 Redovisningsgrupper

Statistiken över tjänstehandeln redovisas antingen på tjänsteslagsnivån eller på landnivån. Statistik för kombinationer av tjänsteslag och land redovisas inte.

På tjänsteslagsnivån redovisas tjänstehandeln för 27 tjänsteslag per riktning (Export, Import och Netto) för hela världen.

Den skattade landfördelade tjänstehandeln redovisas inte för varje land i Bilaga 3, utan för varje land bland de 24 länder för vilka den skattade tjänstehandeln är störst samt för hela världen, EU-länder och länder utanför EU. Den landfördelade tjänstehandeln redovisas per riktning.

1.2.5 Referenstider

Redovisningen avser ett kvartal (tre månader) och ett år.

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Totalt sett bedöms tillförlitligheten vara hög för skattningar på tjänsteslagsnivån per riktning (fortsättningsvis även kallade *ofördelade skattningar*). Däremot bedöms graden av tillförlitlighet vara lägre för skattningar på landnivån (fortsättningsvis även kallade *landfördelade skattningar*).

Övertäckningen i urvalet under kvartal 3 2023 visade sig vara försumbar (0.3%), vilket ligger på samma nivå som samma kvartal förra året. För det aktuella kvartalet berodde övertäckningen oftast på sammanslagningar av företagen med andra objekt utanför urvalet. Eftersom övertäckningen definieras på årsbasis (för detaljer, se avsnitt 2.2.2), förväntas övertäckningsandelen öka i slutet av referensåret 2023. Graden av ökningen beror främst på antalet företag som visar sig att inte ha haft UHT av någon anledning under hela referensåret. I nuläget är ca. 9% företag i urvalet som inte haft UHT under det första, andra, eller tredje kvartalet 2023.

Bortfallsandelen i urvalet under kvartal 3 2023 är ca. 34%, vilket är något större än motsvarande andel för samma kvartal förra året då bortfallet i urvalet utgjorde ca 31%. Bortfallet förekommer mest bland företagen i storleksklasserna 1–4, där storleksklass 1 dominerar. Detta gör det rimligt att anta att sent inkomna svar från företagen i dessa storleksklasser kan vara en viktig orsak till markanta revideringar av skattningarna för 2023 kvartal 3, som ska utföras vid publiceringen av skattningarna för 2023 kvartal 4 (för revideringsplanen, se avsnitt 3.2).

Kontroller för en möjlig undertäckning har inte indikerat några tecken på icke-försumbar undertäckning, så det fanns inget behov av att kompensera för undertäckning.

Samma målstorheter, metoder, och antaganden som använts före 2023 används även under de tre första kvartalen av 2023.

2.2 Osäkerhetskällor

För ofördelade skattningar anses olika modellantaganden och i betydligt mindre grad mätfel vara de osäkerhetskällor som bidrar mest till den totala osäkerheten. För landfördelade skattningar bedöms mätningen av urvalet i stället för hela populationen vara den största osäkerhetskällan, följt av olika modellantaganden och mätfel. Förutom urvalsosäkerheten är det inte möjligt att kvantifiera osäkerheten kopplad till de övriga osäkerhetskällorna.

2.2.1 Urval

Om det fanns ett register över alla transaktioner mot utlandet skulle uppgifterna om målvariablerna samplas från detta. Men eftersom ett sådant register inte existerar används i praktiken direktinsamling från ett urval av svenska företag och myndigheter. Även administrativa data används (för detaljer om tjänsteslag, som involverar administrativa data, se avsnitt 5.1.2).

För att kunna göra urvalet konstrueras först en ram som initialt består av samtliga aktiva juridiska enheter (JE) i SCB:s företagsregister (FDB). Ramen kompletteras sedan med uppgifter från andra källor, som på olika sätt indikerar att företaget bedriver utrikeshandel med tjänster under det aktuella året och i vilken omfattning. Baserat på denna information avgränsas grundramen till de objekt som antas att bedriva utrikes handeln av någon tjänst i någon riktning under det aktuella urvalsåret. En detaljerad beskrivning av ram- och urvalsförfaranden finns i Statistikens framställning (StaF) som är tillgänglig på www.scb.se/HA0202.

Effekten av att undersöka ett urval i stället för hela populationen har mätts i termer av skattningarnas relativa standardavvikelse, definierat som *standardavvikelse/punktskattning*. Det här måttet används för att möjliggöra jämförelser mellan tjänsteslag vars skattningar är av olika storleksordning, till exempel Transporter och dess delkomponenter.

Notera att urvalsosäkerheten inte beräknas för landfördelade skattningar med anledningen att minska beräkningstiden (och alltså beräkningskostnader) avsevärt.

I Bilaga 6 ges den relativa standardavvikelsen för skattningarna på tjänsteslagsnivån, erhållna för kvartal 3 2023 och redovisade i SSD. I samma bilaga ges även RSA-värdena för *Netto*-skattningarna (se definitionen av *Tjänstehandelsnetto* i avsnitt 1.2.2).

Baserat på Bilaga 6 kan man säga att precisionen i skattningarna för Export under kvartal 3 2023 tenderar att vara lägre än precisionen i de motsvarande skattningarna för Import, vilket följer från att standardavvikelserna för fler *Export*-skattningar är högre än för motsvarande *Import*-skattningar. Detta gäller framför allt för tjänsteslagen på de lägre aggregeringsnivåerna. Precisionen blir dock bättre vid aggregeringar (jämför, till exempel, RSA-värdena för *Tekniska-, handelsrelaterade och övriga affärstjänster* med RSA-värdena för dess underaggregat 10.4.1-10.4.3).

Beträffande *Netto*-skattningarna visar Bilaga 6 att precisionen i de flesta *Netto*-skattningarna är sämre än precision i de motsvarande skattningarna per riktning. Förklaringen till detta resultat är att urvalet inte är designat för att få en hög precision i *Netto*-skattningar, var och en av vilka utgör en skillnad av

två (troligtvis korrelerade) skattningar per riktning. Kom ihåg att den redovisade statistiken inte är slutlig och kommer att revideras (för revideringsschemat, se avsnitt 3.2).

Sammanfattningsvis bedöms urvalsosäkerheten vara relativt låg för ofördelade skattningar, både för Export och för Import, medan urvalsosäkerheten för landfördelade skattningar bedöms vara större.

2.2.2 Ramtäckning

Eftersom målobjekten är transaktioner, definieras både över- och undertäckning i termer av transaktioner. Övertäckning av transaktionerna uppstår då ett företag av någon anledning inte haft utrikeshandel under hela året. Ur skattningsperspektiv har övertäckningen inte någon effekt på storleken av skattningar, men den kan försämra precisionen i skattningar.

Däremot kan skattningarna underskattas av undertäckning av transaktioner, vilken uppstår då nya företag bildas efter urvalet, dvs. efter ramavgränsningen av företag är gjord. Upptäcks stora utrikestransaktioner efter urvalsdragningen kan dock de aktuella företagen läggas till i urvalet i efterhand, i separata stratum.

Sammanfattningsvis är bedömningen att företagen i den slutliga avgränsade ramen ger en värdemässigt god täckning av svenska företags utrikeshandel med tjänster för hela året.

2.2.3 Mätning

Insamlingen sker elektroniskt via webblankett eller filinläsning. Maskinella valideringskontroller omöjliggör viss typ av felrapportering. De företag som rapporterar stora förändringar i export eller import av tjänster undersöks närmare genom jämförelser med momsrapportering och andra statistikällor, samt genom direktkontakt med företagen.

Rapporteringen sker per tjänst. Det kan ibland vara svårt för uppgiftslämnarna att välja rätt tjänst, i synnerhet när avgränsningen mellan vara och tjänst är otydlig. Ett exempel på detta är definitionen av programvara som kan innehålla både en varu- och en tjänstedel. Ett annat problem är att många företag inte har ekonomisystem som stödjer uppgiftslämning av efterfrågade tjänster.

Allt detta kan leda till betydande mätosäkerhet i inrapporterade uppgifter. Mätosäkerheten bedöms emellertid vara väsentligt mindre på tjänsteslagsnivån på grund av summeringar. För landfördelade uppgifter kan mätosäkerheten vara större. Det beror på att uppgiftslämnarna själva ibland behöver göra uppskattningar av de landfördelade uppgifter som rapporteras till SCB.

För att minska effekten av mätosäkerheten på skattningar genomförs olika kontroller som syftar till att upptäcka avvikande värden. Kontrollerna omfattar huvudsakligen jämförelser med tidigare inrapporterade värden, jämförelser med momsuppgifter för samma period samt olika kontroller mot branschuppgifter. Misstänkt felaktiga värden utreds, vilket ibland kan dra ut på tiden. Därför kan mätosäkerheten ha större effekt på preliminär statistik än på den slutgiltiga (se avsnitt 2.3).

Kunskapen om mätosäkerheten är till stor del empirisk och kan inte kvantifieras. Det går heller inte att bedöma om mätosäkerheten till största delen

är systematisk eller slumpmässig (systematiska mätfel är generellt mer svårupptäckta och tenderar att vara mer problematiska att justera).

Sammanfattningsvis är bedömningen att både systematisk och slumpmässig mätosäkerhet bidrar till den totala osäkerheten i skattningar. På tjänsteslagsnivån, alltså då det gäller ofördelade skattningar, bedöms det sammanlagda bidraget vara relativt lågt. Båda typerna av mätosäkerhet anses påverka landfördelade skattningar mer än de ofördelade.

2.2.4 Bortfall

Svarsfrekvensen bedöms vara relativt hög, vanligen mellan 80 och 85 procent vid första publiceringen av undersökningen. Eftersom uppgifter fortsätter att komma in även efter den första publiceringen ökar svarsfrekvensen vanligtvis till revideringstillfällena.

Kompensation för objektbortfall beror på storleksklass av bortfallsföretag. En detaljerad beskrivning av imputeringsmetoderna finns i avsnitt 2.7.2 *Skattningsförfarande för målstorheter* inom Statistikens framställning (StaF) som är tillgänglig på www.scb.se/HA0202.

En annan typ av bortfall, partiellt bortfall, uppstår då det saknas motpartsland för tjänster. För att landfördela ofördelade uppgifter avseende en viss tjänst tillämpas antingen på förhand bestämda kvoter eller olika fördelningsnycklar som baseras på inlämnade uppgifter (för detaljer om antaganden se avsnitt 2.2.6). Generellt gäller att ju större andel av de insamlade värdena som har landfördelats av uppgiftslämnarna, desto bättre blir skattningen av den landfördelade statistiken.

Den sammanlagda effekten av bortfallet på statistiken bedöms vara relativt liten eftersom (1) svarsfrekvensen bland de mest betydande företagen är hög (mer än 90%), och (2) bortfallet kompenseras via imputeringar.

2.2.5 Bearbetning

Uppgifterna samlas in med hjälp av två olika delundersökningar. Den första täcker generell utrikeshandel med tjänster och har två olika blanketter som skiljer mellan försäkrings- och icke-försäkringsföretag². Den andra delundersökningen är för att samla in information om resor och den riktar sig mot banker, växlingskontor och kontokortsföretag.

Samtliga företag lämnar information om deras tjänstehandel uppdelat på tjänster och motpartsland. En viss granskning utförs redan vid mättillfället (se avsnitt 2.2.3). I nästa steg granskas mikrodata med hjälp av verktyget SELEKT. Genom verktyget skapas en prioriteringslista baserat på sannolikheten att ett värde är felaktigt i kombination med det genomslag det felaktiga värdet skulle ha på det skattade resultatet. Värdena granskas sedan noggrant efter prioriteringslistan.

Även automatiskt imputerade värden kontrolleras manuellt på företagsnivå, oavsett om dess justering har genomförts eller inte.

² I samband med urvalet 2021 reducerades antalet blanketter från åtta till två i syfte att förenkla förvaltningen av blanketterna i undersökningen (för effekterna av reduceringen se avsnitt 5).

Efter att granskningen på företagsnivå tagit plats genomförs även granskning på makronivå i programmet VERITAS. Vid denna granskning studeras aggregerade värden för de olika tjänsteslagen där stora procentuella och värdemässiga förändringar vidare kontrolleras genom att gå tillbaka till mikronivå och se vilka företag som bidragit till förändringarna och om dessa verkar rimliga. Stor vikt läggs vid granskningen av företag som utgör stora andelar i olika tjänsteslag.

Den samlade bedömningen är att bearbetningsosäkerhet utgör en försumbar del av den totala osäkerheten i både ofördelade och landfördelade skattningar.

2.2.6 Modellantaganden

Sammantaget står förmodligen modellantaganden för den största delen av den totala osäkerheten i både ofördelade och landfördelade skattningar.

Ett viktigt modellantagande är att företag under den så kallade cut-off-gränsen bidrar med värdet noll. Cut-off gränsen varierar beroende på företagets sektorstillhörighet och vilka källor som indikerar att det har tjänstehandel med utlandet. Ramframställningen är svår och det finns en risk att företag som borde finnas med i ramen plockas bort, dvs. företag som faktiskt har tjänstehandel med utlandet i slutändan har sannolikheten 0 att komma med i urvalet, vilket strider mot modellantagandet. Värdemässigt torde emellertid dessa företag stå för en liten del av den totala handeln.

Ett annat modellantagande gäller landfördelning för de uppgifter som lämnas in ofördelade. Antagandet är att alla företag, oavsett stratumtillhörighet, landfördelar likadant. Empiriska studier i såväl varu- som tjänstehandeln visar inga mönster (efter exempelvis storlek eller stratumtillhörighet) i företagens landfördelning. Visserligen är det inget orimligt antagande att företag av olika storlek har olika struktur (gällande partnerländer) i sin tjänstehandel. Men förhållandet mellan tjänsteslag och landfördelning är så komplext att inga mönster kan skiljas ut från brus.

Ytterligare modellantaganden görs vid beräkningar av modellskattningar som gäller de tjänsteslag för vilka det inte är möjligt att samla in tillförlitliga uppgifter. Dessa tjänsteslag omfattar bland annat transporttjänster (CIF/FOB-korrigerings), försäkringstjänster, diplomattjänster, kommuner och landsting samt hushållen. Dessa modellskattningar ses regelbundet över och ersätts av insamlade uppgifter om det är möjligt.

2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig

I samband med publiceringen av den preliminära statistiken för kvartal 1-3 utförs revidering av närmast föregående kvartal. Dessutom vid publiceringen av den preliminära statistiken för kvartal fyra revideras de sju föregående kvartalen och detta gäller som slutlig statistik för de fyra kvartalen föregående år. Det innebär att statistiken för det aktuella året kommer att räknas som slutlig vid publicering av fjärde kvartalet av påföljande år.

Vid behov görs även revideringar av en annan och ofta längre tidsperiod. Dessa revideringar kan bero på att ny information från uppgiftslämnare blivit tillgänglig eller att det har gjorts en manualförändring. Revideringar kan också bero på förändrade tolkningar av uppgifter eller definitioner. Ambitionen är att göra dessa extraordinära revideringar i samordning med annan ekonomisk

statistik. Detta kan till exempel ske i samband med generalrevideringar av nationalräkenskaperna.

2.3.1 Revideringar

Enligt det ovanbeskrivna revideringsplanen har revideringen av statistiken för det andra kvartalet av 2023 genomförts nu vid publiceringen av statistiken för det tredje kvartalet 2023. Vid analysen av revideringar var fokuset på två av de tre huvudtjänsteslagen, *Transporter* och *Övriga tjänster*. Det sistnämnda tjänsteslaget är ett aggregat av alla tjänsteslagen presenterade i Bilaga 1 förutom *Transporter* och *Resor*. *Resor* har uteslutits från analysen eftersom ca. 95% av dess skattning baseras på administrativa data.

För analysen användes data för det andra kvartalet av 2023 som var tillgängligt 2023-09-01 (publiceringen) och 2023-12-01 (den första revideringen). Resultatet av analysen per riktning har visat (enheten: mkr):

Export:

Transporter har reviderats med 1 453 mkr med det motsvarande 95%-iga konfidensintervallet (976, 1 929), vilket tolkas som att revideringen är statistiskt signifikant på den 5%-iga signifikansnivån. Den främsta orsaken till revideringen var korrigeringar av tidigare inlämnade värden som gjordes av vissa företag inom storleksklass 5–6. Dess positiva bidrag har även förstärkts något med det positiva bidraget från sent inkomna svar från bortfallsföretagen i samma storleksklass.

Övriga tjänster har reviderats med 3 123 mkr med det motsvarande 95%-iga konfidensintervallet (1 492, 4 755), vilket indikerar att revideringen är statistiskt signifikant på den 5%-iga signifikansnivån. Det största positiva bidraget till revideringen förknippas med korrigeringar av tidigare inlämnade värden som gjordes av vissa företag inom storleksklass 5–6. Dess effekt har även förstärkts något med det positiva bidraget från sent inkomna svar från företag inom storleksklass 1–4.

Import:

Transporter har reviderats med -195 mkr med det motsvarande 95%-iga konfidensintervallet (-786, 395), vilket tolkas som att revideringen inte är statistiskt signifikant.

Övriga tjänster har reviderats med 2 035 mkr med det motsvarande 95%-iga konfidensintervallet (20, 4 050), vilket tolkas som att revideringen är statistiskt signifikant. Sent inkomna svar i samtliga storleksklasser, samt korrigeringar i storleksklass 5–6 bidrog främst till den positiva revideringen. Korrigeringar i storleksklasserna 1–4 bidrog negativt till korrigeringar, men vägdes upp av de tidigare nämnda korrigeringarna.

Beträffande effekten av revideringen på precisionen av skattningarna indikerar Bilaga 7 att revideringen haft en blandad effekt på precisionen i skattningar. Avseende *Netto*-skattningar ses mestadels en negativ effekt, t.ex. för 9.1 *Telekommunikationstjänster* har RSA-värdet ökat från 1,23 till 10,16. För några få tjänsteslag har RSA-värdet minskat, t.ex. för tjänsteslaget 9.3 *Informationstjänster* har RSA-värdet minskat från 0,30 till 0,17.

Avseende *Export*-skattningar har revideringen förbättrat precisionen i de flesta skattningarna per riktning, som faktiskt var mycket bättre än precisionen för *Netto*-skattningarna redan vid den första publiceringen. Detsamma gäller även *Import*-skattningar.

3 Aktualitet och punktlighet

3.1 Framställningstid

Preliminär statistik över utrikeshandeln med tjänster för ett givet kvartal publiceras ca. två månader efter kvartalets slut. Enligt den revideringsplan som beskrivs i avsnitt 2.3 publiceras kvartalets slutliga statistik ca. två månader efter slutet av fjärde kvartalet påföljande år. Uttryckt i månader är framställningstiden för den slutliga statistiken för ett givet år ca. 26 månader för kvartal 1, ca. 23 månader för kvartal 2, ca. 20 månader för kvartal 3 och ca. 17 månader för kvartal 4.

3.2 Frekvens

Utrikeshandeln med tjänster samlas in och publiceras kvartalsvis.

3.3 Punktlighet

Publiceringen följer punktligt publiceringsplanen för Sveriges officiella statistik. Historiskt har förseningar förekommit mycket sällan.

4 Tillgänglighet och tydlighet

4.1 Tillgång till statistiken

Främst används SCB:s webbplats som kanal för att förmedla statistiken. Där hittas statistiken via Statistikdatabasen samt i statistiknyheter och rapporter. Statistiken över utrikeshandel med tjänster nås via www.scb.se/HA0202

Vid uttag av statistik bör användaren observera att värdena anges i miljontals kronor samt att siffrorna kan komma att revideras. Notera också att statistiken för fyra kvartal under ett och samma år aggregeras till årlig statistik.

Statistiken finns även tillgänglig via Eurostats statistikdatabas tillsammans med andra länders publicerade statistik.

4.2 Möjlighet till ytterligare statistik

Utöver den fritt tillgängliga statistiken på scb.se och genom Eurostat finns även möjligheten att på uppdrag, mot en avgift, göra ytterligare beställningar av statistiken. Detaljerad statistik medför dock risk för röjning av uppgiftslämnare och även att tillförlitligheten bedöms som låg. Därför finns begränsningar i vad som kan lämnas ut.

4.3 Presentation

Som tidigare nämnts i avsnitt 4.1 så presenteras den statistiska informationen både kvartals- och årsvis på scb.se. I samband med publicering uppdateras tabellerna i statistikdatabasen. Där hittas fyra olika tabeller för tjänstehandeln. Dessa inkluderar handel efter kontopost och land på årsbasis och kvartalsbasis. Handel efter kontopost finns tillgängligt från och med år 1982 medan de landsfördelade tabellerna innehåller uppgifter fr.o.m. år 2004.

4.4 Dokumentation

Dokumentationer framtagna av SCB finns tillgängliga på undersökningens sida på SCB:s webbplats, www.scb.se/HA0202

Övrig dokumentation som kan vara intressant är *Balance of Payments and International Investment Position Manual (BPM6)*.

Detaljerad dokumentation i form av Statistikens framställning (StaF) går att hitta på SCB:s webbplats via länken ovan. *Statistikens detaljerade innehåll (MetaPlus)* saknas dock i dagsläget men är planerad att införas under nästa år.

5 Jämförbarhet och sammanvändbarhet

Som förklarats i avsnitt 2.1 har samma målstorheter, metoder och antaganden som använts före 2023 använts även under de tre första kvartalen av 2023. Detta gäller även minskningen av antalet blanketter, som infördes först under det första kvartalet 2021. Trots att denna reducering medför ett annat insamlingsförfarande för tjänster, angivna i Bilaga 5 (dessa tjänster samlas in som en del av andra tjänster), är det fortfarande möjligt att använda det sedvanliga skattningsförfarandet som tar hänsyn till branschtillhörighet (inklusive icke-försäkringsföretag). Därför är jämförbarheten över tid och mellan grupper samt sammanvändbarhet inte påverkade.

5.1 Jämförbarhet över tid

Statistiken för utrikeshandel med tjänster började framställas av SCB år 2003. Innan dess publicerades den av Sveriges riksbank. Flytten till SCB påverkade metoderna för framställandet vilket medförde ett tidsseriebrott. År 2012 utökades urvalet från 5 200 till 6 100 och något senare utökades rapportering med landfördelning från endast de 1 500 största företagen till samtliga företag. Under samma år implementerades även användandet av den nya manualen, BPM6, vilken ökade antalet tjänsteslag från 11 till 27 (presenterade i Bilaga 1). Samtliga förändringar under denna period bidrog till tidsseriebrott men har hanterats genom att genomföra revideringar bakåt i tid i den mån det bedömts möjligt. Översyner av tjänster i Bilaga 2 sker i takt med förändrade handelsmönster och kan försvåra möjligheten till långa tidsserier.

5.2 Jämförbarhet mellan grupper

Alla redovisade skattningarna fås enligt en och samma skattningsmetod att skatta totaler, nämligen Horvitz-Thompson estimatorn. Tillsammans med det faktum att definitionerna av alla tjänsteslag följer en och samma manual, nämligen BPM6, betyder det att alla skattningarna är jämförbara sinsemellan.

Det är värt att framhålla att skattningar för tjänsteslaget FISIM, Financial Intermediation Services Indirectly Measured, inte beräknas i undersökningen Utrikeshandeln med tjänster (UHT). Det är Nationalräkenskaperna som tar fram skattningarna av den ej landfördelade tjänstehandeln, som senare landfördelas av Betalningsbalansen. Skattningarna framräknas enligt en speciell modell, baserad på uppgifter insamlade av Betalningsbalansen och Nationalräkenskaperna inom en totalundersökning (mer information om FISIM finns på SCB:s webbplats

https://www.scb.se/contentassets/c89bb85e14184e92a4d5e4eec5ce4b98/sweden-gni-inventory-2016_public_rev_oct2016.pdf). Eftersom definitionen av FISIM följer

riktlinjerna i BPM6- och SNA- manualen, där SNA står för System of National Accounts, är skattningarna för FISIM jämförbara med skattningarna för de övriga tjänsteslagen.

Vid jämförelser av de redovisade skattningarna med motsvarande skattningar från andra undersökningar är det viktigt att samma definitioner av tjänsteslag gäller, samt att skattningar baseras på samma datakällor och modellantaganden. Några av tjänsteslagen i Bilaga 1 skiljer sig i detta avseende från de övriga. De är:

- Transport med alla delkomponenterna, i synnerhet sjötransport- och vägtransporttjänsterna, för vilka CIF/FOB-korrigerings av inlämnade värden genomförs;
- Resor, som beräknas både på insamlade uppgifter och administrativa data, samt med speciellt beräknade kvoter som används för att fördela data;
- Försäkringar, som baseras på insamlade uppgifter fördelade med hjälp av speciellt beräknade kvoter;
- Finansiella tjänster
  - Finansiella tjänster exkl. FISIM, som beräknas utifrån insamlade uppgifter och olika modellantaganden;
  - FISIM (se diskussionen ovan);
- Övriga offentliga varor och tjänster, som baseras på både administrativa data och insamlade uppgifter.

Beträffande den landfördelade statistiken, kan det sägas att den är i princip jämförbar med den motsvarande statistiken erhållna av utländska statistiska myndigheter som följer Eurostats nomenklatur över länder och geografiska zoner som följs av undersökningen Utrikeshandel med tjänster. Men jämförbarheten försvåras av att alla länder drar sina egna urval baserade på sina nationella företagsregister, som dessutom stratifieras på olika sätt. På transaktionsnivån skall varje tjänsteimport motsvaras av ett annat lands tjänsteexport (och tvärt om). Men landfördelade uppgifter som rapporteras av företag i olika länder kan skilja sig även om dessa företag är kopplade till samma transaktioner (för möjliga orsaker se avsnitt 2). Användningen av dessa uppgifter för skattningar kan naturligtvis skapa asymmetrier av varierande grad med andra länders tjänstehandelsstatistik.

Ytterligare en jämförelsegrupp av intresse är mikrodata, dvs insamlade uppgifter. Att koppla samman och jämföra mikrodata från andra undersökningar kan vara komplicerat och i vissa fall även omöjligt eftersom

- egenskaperna hos företagen i urvalet, som gjorts för undersökningen UHT, inte nödvändigtvis sammanfaller med egenskaperna av de företag som är av intresse inom andra undersökningar, och/eller
- andra undersökningar drar sina egna urval, eller är totalundersökningar.

5.3 Samanvändbarhet i övrigt

Utrikeshandel med tjänster ingår som underlag i Nationalräkenskapernas beräkning av BNP samt i Betalningsbalansens bytesbalans. På grund av

justeringar som görs i Nationalräkenskaperna, och som också används av Betalningsbalansen, skiljer sig uppgifterna i Utrikeshandel med tjänster mot uppgifterna i Nationalräkenskaperna och i Betalningsbalansen.

Ej gränspasserande varor samlas in genom tjänstehandeln men räknas senare som varuhandel i handelsbalansen.

5.4 Numerisk överensstämmelse

Betydande delar inom finansiella tjänster korrigeras med uppgifter framtagna av Betalningsbalansen. Det gäller uppgifter om FISIM, courtage vid aktiehandel, samt tjänstemarginal (spread) i handel med räntebärande värdepapper. Utöver detta genomför även avdelningen för Nationalräkenskaper omklassificeringar av koder enligt SPIN samt vissa justeringar utifrån egna bedömningar. Dessa justeringar används även inom Betalningsbalansen.

Allmänna uppgifter

A Klassificeringen Sveriges officiella statistik

Statistiken är inte officiell.

B Sekretess och personuppgiftsbehandling

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen ([2009:400](#)).

För att skydda enskilda personers eller företags sekretessreglerade uppgifter säkerställs att de inte kan röjas direkt eller indirekt i den statistik som offentliggörs.

Vid behandling av personuppgifter tillämpas lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken samt EU:s dataskyddsförordning (2016/679).

C Bevarande och gallring

En kopia av all statistikredovisning i form av rapporter, böcker och statistiska meddelanden (SM) som getts ut som trycksak eller redovisats som PDF-dokument förvaras hos Kungliga biblioteket och levereras till Riksarkivet.

Bevarandebehov är under utredning.

D Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet föreligger enligt lagen om Sveriges riksbank ([1988:1385](#)) [☞] och Riksbankens föreskrifter ([RBFS 2002:4](#)) [☞]. Det innebär att det är en lagstadgad skyldighet att lämna uppgifterna till SCB. Riksbanken har rätt att vitesförelägga företag/organisation/myndighet som inte rapporterar.

E EU-reglering och internationell rapportering

Uppgiftsskyldigheten regleras även på EU-nivå genom följande förordningar.

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EG) nr 184/2005 om gemenskapsstatistik över betalningsbalansen, internationell handel med tjänster och utländska direktinvesteringar.

KOMMISSIONENS FÖRORDNING (EU) nr 555/2012 om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 184/2005 om gemenskapsstatistik över betalningsbalansen, internationell handel med tjänster och utländska direktinvesteringar vad gäller uppdatering av uppgiftskrav och definitioner

Statistiken ingår i den internationella rapporteringen till Eurostat, ECB, IMF, OECD och FN .

F Historik

Utrikeshandel med tjänster har funnits på SCB sedan 2003 men statistik har förts långt innan dess. Innan statistikansvaret flyttades till SCB låg ansvaret för statistikproduktionen hos Riksbanken.

Den nuvarande manualen från Internationella valutafonden (IMF), BPM6, tillhandahölls 2013 och förändringar enligt denna tog plats i slutet av 2013.

Under 2015 påbörjades arbetet med ett nytt IT-system vilket sattes i produktion i början av 2017.

G Kontaktuppgifter

Statistikansvarig myndighet	Sveriges riksbank
Kontaktinformation	Statistiska Centralbyrån, Utrikeshandel med tjänster
E-post	uht@scb.se
Telefon	010-479 50 00

Bilagor

Bilaga 1. Tjänsteslag

1. Bearbetning av varor
2. Underhåll- och reparationstjänster av varor
3. Transporter
  - 3.1 Sjötransporttjänster
  - 3.2 Flygtransporttjänster
  - 3.3 Järnvägstransporttjänster
  - 3.4 Vägtransporttjänster
  - 3.5 Post- och kurirtjänster
  - 3.6 Övriga transporttjänster
4. Resor
5. Byggtjänster
6. Försäkringar
7. Finansiella tjänster
  - 7.1 Finansiella tjänster exkl. FISIM
  - 7.2 FISIM (Finansiell förmedlingstjänst indirekt beräknad)
8. Avgifter för användning av immateriella rättigheter
9. Tele-, data-, och informationstjänster
  - 9.1 Tele
  - 9.2 Datatjänster
  - 9.3 Informationstjänster
10. Övriga affärstjänster
  - 10.1 FOU tjänster
  - 10.2 Affärs-, och konsulttjänster
    - 10.2.1 Juridiska tjänster
    - 10.2.2 Bokföring och administrativa tjänster
    - 10.2.3 Management och PR
  - 10.3 Marknadsföringstjänster
  - 10.4 Tekniska-, handelsrelaterade och övriga affärstjänster
    - 10.4.1 Arkitekt-, tekniska och vetenskapliga tjänster
    - 10.4.2 Jordbruk-, gruv-, och miljötjänster
    - 10.4.3 Övriga tjänster
11. Personliga tjänster, kultur med mera
12. Övriga offentliga varor och tjänster

Bilaga 2. Tjänster

Inköp av varor för byggprojekt i utlandet
Bearbetning av varor som ägs av andra
Reparationer och underhåll av varor (exkl. datorer och byggnader)
CIF-korr export- resp. importvaror, flyg
CIF-korr export- resp. importvaror, sjö
CIF-korr export- resp. importvaror, tåg
CIF-korr export- resp. importvaror, väg
Godsfrakter på hav
Godsfrakter med flyg
Godsfrakter med tåg
Godsfrakter på väg
Vägfrakter med egna fordon/egen personal
Vägfrakter med lejda fordon/lejd personal
Godsfrakter med fartyg
Godsfrakter med flyg
Godsfrakter med tåg
Godsfrakter på väg
Bruttointäkter/-kostnader av pooler, godstrafik
Inköp av drivmedel
Inköp av reservdelar, tillbehör m.m.
Inköp till restaurang och varuförsäljning ombord
Hamn- och farledstjänster
Stödtjänster vid transport (hav, flyg, tåg eller väg)
Övriga transporttjänster (inkl. lagrings-, speditors- och transiteringstjänster)
Rymdtransporter
Pipelinetransporter
Överföring av elektricitet
Persontransporter på inlandsvatten
Godsfrakter på inlandsvatten
Stödtjänster vid transport på inlandsvatten
Persontransporter på hav
Persontransporter med flyg
Persontransporter med tåg
Persontransporter på väg
Persontransporter med båt
Persontransporter med flyg
Persontransporter med tåg
Persontransporter på väg
Operationell leasing och uthyrning
Postbefordran, kurirtjänster
Telekommunikation, överföring via tele-, datanät och satellit m.m.
Övriga reserelaterade tjänster (logi, konferenser m.m.)
Utbildningstjänster utförda i Sverige
Utbildningstjänster utförda i Utlandet
Sjukvårdstjänster utförda i Sverige
Sjukvårdstjänster utförda i Utlandet
Svenska sedlar

Liv- och pensionsförsäkring
Övrig sakförsäkring
Övrig direktförsäkring
Fraktförsäkring
Återförsäkring
Stödtjänster till försäkring
Finansiella tjänster
Pensionstjänster
Tjänster relaterade till standardiserade garantier
CIF-korr importvaror, fraktförsäkring
CIF-korr exportvaror, fraktförsäkring
Datatjänster
Informationstjänster
Bygg- och anläggningstjänster utförda i utlandet
Bygg- och anläggningstjänster utförda i Sverige
Franchising och liknande rättigheter
Avgifter för användning av immateriella rättigheter (exkl. nyttjanderättigheter för programvara och audiovisuellt material)
Tillhandahållande av kundanpassad och icke-kundanpassad FoU
Försäljning och köp av rättigheter med ursprung i FoU (exkl. rättigheter för programvara och audiovisuellt material)
Övrig forskning och utveckling
Juridiska tjänster
Insamlingsbidrag EU (tull- och jordbruksavgift)
Redovisnings-, bokförings- och revisionstjänster
Konsulttjänster avseende företags förvaltning, organisation och styrning samt PR-tjänster
Reklam- och marknadsföringstjänster
Arkitekttjänster
Ingenjörstjänster
Vetenskapliga och andra tekniska tjänster
Jord- och skogsbrukstjänster
Gruvdrift- och oljeutvinningstjänster
Avfallshantering och -rening
Audiovisuella och konstnärliga tjänster
Tjänster inom kultur och rekreation
Övriga affärstjänster
Övriga personliga tjänster
Provisioner vid varu- och tjänsteförmedling
Militära omkostnader
Diplomatisk representation i Sverige
Diplomatisk representation i utlandet

Bilaga 3. Länder

Andorra	Kina	Hongkong
Förenade Arabemiraten	Colombia	Heardön och McDonaldöarna
Afghanistan	Costa Rica	Honduras
Antigua och Barbuda	Kuba	Kroatien
Anguilla	Kap Verde	Haiti
Albanien	Curaçao	Ungern
Armenien	Julön	Indonesien
Angola	Cypern	Irland
Antarktis	Tjeckien	Israel
Argentina	Tyskland	Isle of Man
Amerikanska Samoa	Djibouti	Indien
Österrike	Danmark	Brittiska territoriet i Indiska
Australien	Dominica	Irak
Aruba	Dominikanska Republiken	Iran
Åland	Algeriet	Island
Azerbajdzjan	Ecuador	Italien
Bosnien-Hercegovina	Estland	Jersey
Barbados	Egypten	Jamaica
Bangladesh	Västsahara	Jordanien
Belgien	Eritrea	Japan
Burkina Faso	Spanien	Kenya
Bulgarien	Etiopien	Kirgizistan
Bahrain	Finland	Kambodja
Burundi	Fiji	Kiribati
Benin	Falklandsöarna	Comorererna
Saint Barthélemy	Mikronesiska federationen	Saint Kitts and Nevis
Bermuda	Färöarna	Nordkorea
Brunei Darussalam	Frankrike	Sydkorea
Bolivia	Gabon	Kuwait
Bonaire, Sint Eustatius och Saba	Storbritannien	Caymanöarna
Brasilien	Grenada	Kazakstan
Bahamas	Georgien	Laos
Bhutan	Franska Guyana	Libanon
Bouvetön	Guernsey	Saint Lucia
Botswana	Ghana	Liechtenstein
Vitryssland	Gibraltar	Sri Lanka
Belize	Grönland	Liberia
Kanada	Gambia	Lesotho
Kokosöarna	Guinea	Litauen
Kongo, Demokratiska Republiken	Guadeloupe	Luxemburg
Centralafrikanska Republiken	Ekvatorialguinea	Lettland
Kongo	Grekland	Libyen
Schweiz	Sydgeorgien och Södra	Marocko
Elfenbenskusten	Guatemala	Monaco
Cooköarna	Guam	Moldavien
Chile	Guinea-Bissau	Montenegro
Kamerun	Guyana	Saint Martin

Madagaskar	Ryssland	Vietnam
Marshallöarna	Rwanda	Samoa
Nordmakedonien	Saudiarabien	Vanuatu
Mali	Salomonöarna	Ceuta
Myanmar	Seychellerna	Kosovo (enligt def. i FN:s säkerhetsråds resolution 1244/1999)
Mongoliet	Sudan	Yemen
Macao	Singapore	Mayotte
Nordmarianerna	Sankta Helena, Ascension	Sydafrika
Martinique	Slovenien	Zambia
Mauretanien	Svalbard och Jan Mayen	Zimbabwe
Montserrat	Slovakien	
Malta	Sierra Leone	
Mauritius	San Marino	
Maldiverna	Senegal	
Malawi	Somalia	
Mexico	Surinam	
Malaysia	Sao Tomé och Príncipe	
Mocambique	El Salvador	
Namibia	Sint Maarten	
Nya Kaledonien	Syrien	
Niger	Swaziland	
Norfolkön	Turks- och Caicosöarna	
Nigeria	Tchad	
Nicaragua	Franska Sydterritorierna	
Nederländerna	Togo	
Norge	Thailand	
Nepal	Tadzjikistan	
Nauru	Tokelau	
Niue	Östtimor	
Nya Zeeland	Turkmenistan	
Oman	Tunisien	
Peru	Tonga	
Franska Polynesien	Turkiet	
Papua Nya Guinea	Trinidad och Tobago	
Filippinerna	Tuvalu	
Pakistan	Taiwan	
Polen	Tanzania	
Saint Pierre och Miquelon	Ukraina	
Pitcairn	Uganda	
Puerto Rico	Förenta staternas mindre	
Palestinska myndigheten	USA	
Portugal	Uruguay	
Palau	Uzbekistan	
Paraguay	Vatikanstaten	
Qatar	Saint Vincent and the	
Reunion	Venezuela	

Rumänien	Wallis och Futuna	
Serbien	Brittiska Jungfruöarna	

Bilaga 4. Redovisade länder och landgrupper.

Österrike (EU 27)	Schweiz (Övriga Europa)
Belgien (EU 27)	Norge (Övriga Europa)
Tyskland (EU 27)	Ryssland (Övriga Europa)
Danmark (EU 27)	Kanada (Nord- och Centralamerika)
Spanien (EU 27)	USA (Nord- och Centralamerika)
Finland (EU 27)	Kina (Asien)
Frankrike (EU 27)	Hong Kong (Asien)
Irland (EU 27)	Indien (Asien)
Italien (EU 27)	Japan (Asien)
Luxemburg (EU 27)	Sydkorea (Asien)
Nederländerna (EU 27)	Thailand (Asien)
Polen (EU 27)	EU27
Storbritannien (Övriga Europa)	Extra (EU 27)

Bilaga 5. Tjänster som fr.o.m. det första kvartalet 2021 samlas in som delar av andra tjänster.

Flygplatsavgifter
Väg-, bro- och färjeavgifter
Reparation av transportmedel
Bruttointäkter/-kostnader av pooler, passagerartrafik
Erhållna/erlagda tidshyror för fartyg, offshoreplattformar
Operationell leasing (exkl. uthyrning/inhyrning av fartyg, offshoreplattformar)
Operationell leasing (exkl. uthyrning/inhyrning av flygplan)
Operationell leasing (exkl. uthyrning/inhyrning av tåg)
Operationell leasing (exkl. uthyrning/inhyrning av fordon för transporter)
Uthyrning / inhyrning av fordon (utan förare)
Uthyrning / inhyrning av flygplan (utan besättning)
Uthyrning / inhyrning av tåg (utan förare)
Godshantering

Bilaga 6. Beskrivning av urvalsosäkerheten i skattningarna på tjänsteslagsnivån i termer av den relativa standardavvikelsen, definierade som Standardavvikelse/Punktskattning.

Referensperioden: det tredje kvartalet 2023. Publiceringsdatum: 2023-12-01

Tjänsteslag	RSA, Export	RSA, Import	RSA, Netto
1. Bearbetning av varor	0,03	0,10	0,53
2. Underhåll- och reparationstjänster av varor	0,30	0,06	0,13
3. Transporter	0,03	0,02	1,56
3.1 Sjötransporttjänster	0,04	0,08	1,35
3.2 Flygtransporttjänster	0,05	0,02	8,77
3.3 Järnvägstransporttjänster	0,15	0,05	0,20
3.4 Vägtransporttjänster	0,07	0,04	0,34
3.5 Post- och kurirtjänster	0,00	0,03	0,02
3.6 Övriga transporttjänster	0,00	0,00	0,01
4. Resor	0,00	0,00	0,01
5. Byggtjänster	0,42	0,11	27,79
6. Försäkringar	0,05	0,07	1,78
7.1 Finansiella tjänster exkl. FISIM	0,07	0,06	0,13
8. Avgifter för användning av immateriella rättigheter	0,03	0,01	0,06
9. Telekomunikation, data- och informationstjänster	0,02	0,03	0,11
9.1 Telekomunikationstjänster	0,06	0,04	0,94
9.2 Datatjänster	0,03	0,04	0,10
9.3 Informationstjänster	0,14	0,08	0,37
10. Övriga affärstjänster	0,02	0,02	0,10
10.1 Forskning- och utvecklingstjänster (FoU tjänster)	0,04	0,01	0,17
10.2 Affärs- och konsulttjänster	0,04	0,04	0,43
10.2.1 Juridiska tjänster	0,11	0,05	0,28
10.2.2 Redovisnings-, bokförings- och revisionstjänster	0,09	0,09	0,34
10.2.3 Management och PR	0,05	0,05	0,70
10.3 Marknadsföringstjänster	0,10	0,06	0,16
10.4 Tekniska-, handelsrelaterade och övriga affärstjänster	0,04	0,03	0,22
10.4.1 Arkitekt-, tekniska och vetenskapliga tjänster	0,09	0,06	0,24
10.4.2 Jordbruk-, gruv-, och miljötjänster	0,32	0,20	0,56
10.4.3 Övriga tjänster	0,05	0,03	0,14
11. Personliga tjänster inom kultur och rekreation	0,03	0,06	0,06
12. Övriga offentliga varor och tjänster	0,00	0,00	0,00

Bilaga 7. Beskrivning av urvalsosäkerheten i skattningarna på tjänsteslagsnivån i termer av den relativa standardavvikelsen, definierade som Standardavvikelse/Punktskattning.

Referensperioden: det andra kvartalet 2023

Tjänsteslag	Publicering 1 2023-09-01			Revidering 1 2023-12-01		
	RSA, Export	RSA, Import	RSA, Netto	RSA, Export	RSA, Import	RSA, Netto
1. Bearbetning av varor	0,04	0,07	0,10	0,04	0,07	0,13
2. Underhåll- och reparationstjänster av varor	0,27	0,05	0,06	0,24	0,05	0,09
3. Transporter	0,02	0,02	0,13	0,02	0,02	0,21
3.1 Sjötransporttjänster	0,03	0,07	0,51	0,02	0,06	0,86
3.2 Flygtransporttjänster	0,05	0,03	0,35	0,05	0,03	0,54
3.3 Järnvägstransporttjänster	0,13	0,05	0,28	0,12	0,04	0,26
3.4 Vägtransporttjänster	0,05	0,03	0,08	0,06	0,04	0,17
3.5 Post- och kurirtjänster	0,00	0,03	0,02	0,00	0,34	1,45
3.6 Övriga transporttjänster	0,01	0,06	0,07	0,01	0,06	0,05
4. Resor	0,01	0,01		0,00	0,00	0,01
5. Byggtjänster	0,25	0,09	0,35	0,21	0,08	0,38
6. Försäkringar	0,06	0,05	0,20	0,05	0,05	0,60
7.1 Finansiella tjänster exkl. FISIM	0,09	0,07	0,15	0,08	0,06	0,13
8. Avgifter för användning av immateriella rättigheter	0,03	0,02	0,08	0,03	0,01	0,10
9. Telekommunikation, data- och informationstjänster	0,03	0,03	0,11	0,02	0,03	0,13
9.1 Telekommunikationstjänster	0,11	0,07	1,23	0,09	0,04	10,16
9.2 Datatjänster	0,03	0,04	0,08	0,02	0,04	0,10
9.3 Informationstjänster	0,16	0,10	0,30	0,14	0,05	0,17
10. Övriga affärstjänster	0,03	0,02	0,06	0,02	0,01	0,07
10.1 Forskning- och utvecklingstjänster (FoU tjänster)	0,04	0,01	0,09	0,04	0,01	0,09
10.2 Affärs- och konsulttjänster	0,06	0,03	0,29	0,05	0,03	0,57
10.2.1 Juridiska tjänster	0,11	0,10	0,26	0,10	0,09	0,34
10.2.2 Redovisnings-, bokförings- och revisionstjänster	0,09	0,09	0,19	0,08	0,09	0,27

10.2.3 Management och PR	0,07	0,04	0,59	0,06	0,03	1,59
10.3 Marknadsföringstjänster	0,10	0,08	0,14	0,09	0,06	0,16
10.4 Tekniska-, handelsrelaterade och övriga affärstjänster	0,04	0,03	0,10	0,04	0,02	0,11
10.4.1 Arkitekt-, tekniska och vetenskapliga tjänster	0,09	0,09	0,26	0,09	0,07	0,39
10.4.2 Jordbruk-, gruv-, och miljö tjänster	0,31	0,14	0,45	0,31	0,14	0,52
10.4.3 Övriga tjänster	0,05	0,03	0,08	0,04	0,03	0,08
11. Personliga tjänster inom kultur och rekreation	0,01	0,03	0,01	0,01	0,03	0,03
12. Övriga offentliga varor och tjänster	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00